

Any acadèmic	2010-11
Assignatura	21101 - Territori i Societat
Grup	Grup 3, 1S, GDRE
Guia docent	C
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	21101 - Territori i Societat
Crèdits	1.32 presencials (33 Hores) 4.68 no presencials (117 Hores) 6 totals (150 Hores).
Grup	Grup 3, 1S, GDRE(Campus Extens 50)
Semestre	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Macià Blázquez Salom mblazquez@uib.es	12:00h	13:00h	Dimarts	01/09/2010	31/07/2011	47 edifici Beatriu de Pinós

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Grau de Dret	Formació Bàsica	Primer curs	Grau
Grau de Geografia	Formació Bàsica	Primer curs	Grau
Grau d'Història de l'Art	Optativa		Grau

Contextualització

Territori i Societat és una assignatura inclosa en el mòdul de suport, de caràcter bàsic per assolir diversos conceptes fonamentals que han de capacitar a l'alumne-a per entendre l'entorn en que viu i en que desenvoluparà la seva professió. Amb ella l'alumne-a s'introduirà en l'anàlisi de les relacions espacials entre variables ambientals, econòmiques i sociopolítiques en el context present de la globalització capitalista. Constitueix un fonament per a posteriors assignatures, bé de la titulació de Dret referents a normativa legal del medi ambient i l'urbanisme, bé de la titulació de Geografia (Geografia Física General, Geografia Humana General, entre altres).

Requisits

Competències

Any acadèmic	2010-11
Assignatura	21101 - Territori i Societat
Grup	Grup 3, 1S, GDRE
Guia docent	C
Idioma	Català

Específiques

1. Conèixer i comprendre l'entorn social, especialment les seves coordenades territorials, econòmiques i ambientals. Comprendre l'organització territorial i l'ús dels recursos a partir del context socio-econòmic i polític-institucional..

Genèriques

1. Comprensió de l'entorn en la seva expressió territorial.
2. Tenir la capacitat de reunir e interpretar dades quantitatives, qualitatives significatives, com per exemple judicis que incloguin una reflexió crítica sobre temes significatius de caire territorial, social, econòmic, jurídic, científic o ètic. Comprendre i emprar correctament la terminologia bàsica de l'economia, la geografia i el dret. Comprendre i identificar les interrelacions entre economia, territori i dret, a partir de dades..

Continguts

Continguts temàtics

1. Espai geogràfic, territori i territorialitat
Espai geogràfic i territori. Frontera: concepte, funcions i tipus.
2. Bases biofísiques del territori i recursos
Concepte de recursos naturals i tipus. Productivitat primària neta. Creixement demogràfic i pressió sobre els recursos. Apropiació humana de la productivitat primària neta. Conflictes pels recursos i justícia socioambiental.
3. Globalització: la lògica territorial del capitalisme actual
Conceptes de globalització perioditzacions.
4. L'organització espacial de l'economia en la globalització
Producció global i divisió internacional del treball. Comerç internacional. Globalització financera i inversió estrangera directa. Agents de la globalització econòmica. Efectes territorials.
5. Sobirania i estat-nació en el context de la globalització
Estructura territorial de l'estat. Estat-nació i scales supraestatal i subestatal. Globalització i cooperació internacional.
6. Ciutadania i globalització
Concepte de ciutadania. Canals de participació política.
7. Medi ambient, sostenibilitat i globalització
Creixement insostenible i problemes ambientals globals i locals. Regulació ambiental.
8. La necessitat i els instruments de l'ordenació del territori

Any acadèmic	2010-11
Assignatura	21101 - Territori i Societat
Grup	Grup 3, 1S, GDRE
Guia docent	C
Idioma	Català

Ordenació del territori: concepte, dimensions i eines. Ordenació del territori a les Illes Balears.

Metodologia docent

Observació:

Als estudis de Dret, aquesta és una assignatura del grup d'horabaixa, destinat especialment a l'estudiant a temps parcial. Per això, presenta una reducció en el nombre d'hores de classe. Aquesta és una assignatura "Campus Extens 50", el que significa, d'una banda, que s'ha reduït el nombre d'hores presencials i, d'altra, que el professor posa a disposició de l'alumne-a un espai virtual al qual es desenvoluparan activitats, haurà materials d'estudi i consulta i l'alumne-a podrà comunicar-se electrònicament amb el professor. Més detalls sobre Campus Extens a l'enllaç que es troba en el portal de la UIB.

Als estudis de Dret, aquesta és una assignatura 'Campus Extens Illes', el que significa que està destinada conjuntament al grup 3 (Mallorca), 10 (Menorca) i 11 (Eivissa). Per això, les classes teòriques, que tindran lloc a la seu de Palma, es podran seguir mitjançant un sistema de videoconferència interactiu a les seus universitàries d'Alaior i Eivissa. Les classes pràctiques es realitzaran separatament a les seus de Palma, Alaior i Eivissa. A més, el professor posa a la disposició de l'alumne una espai virtual al qual es desenvoluparan activitats, haurà materials d'estudi i consulta i l'alumne podrà comunicar-se electrònicament amb el professor. Més detalls sobre Campus Extens Illes a l'enllaç que es troba en el portal de la UIB.

Als estudis de Geografia, aquesta és una assignatura "Campus Extens 70/30", el que significa, d'una banda, que té una menor presencialitat i, d'altra, que el professor posa a disposició de l'alumnat un espai virtual al qual es desenvoluparan activitats, haurà materials d'estudi i consulta i l'alumnat podrà comunicar-se electrònicament amb el professor.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Classes teòriques	Grup gran (G)	En aquestes classes es presentaran i explicaran els principals continguts de l'assignatura; també podran desenvolupar-se en elles activitats teòrico-pràctiques que siguin adequades al nombre d'alumnes de la classe.
Classes pràctiques	Pràctiques d'aula	Grup mitjà (M)	En aquestes classes es realitzaran activitats pràctiques orientades a la comprensió i aprofundiment de continguts de l'assignatura i a l'adquisició de les competències assumides per aquesta.
Classes pràctiques	Sortida de camp	Grup mitjà (M)	En aquesta classe pràctica es realitzaran activitats de reconeixement sobre el terreny i de comprensió de diversos continguts de l'assignatura. Serà una sessió d'una durada efectiva de treball de 4 hores (temps de desplaçament exclòs) a realitzar en dissabte (segons detallarà el cronograma). Oportunament s'indicarà quins materials seran adients per desenvolupar la classe.
Avaluació	Examen final	Grup gran (G)	L'examen final abasta tota la matèria del curs. Consistirà en una prova escrita de temps limitat a un màxim de 3 hores i es subdividirà en dues parts: la primera consistirà en 5 qüestions de resposta breu, i la segona part de la prova escrita implicarà el desenvolupament ordenat i complet d'un tema a triar d'entre dues propostes que el professor plantejarà en el full de qüestionari de l'examen. L'extensió màxima de la resposta de la segona part serà limitada.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual d'aula	Exercicis de pràctiques	Després de la realització de la corresponent sessió de pràctica d'aula, l'alumnat procedirà a la redacció d'una memòria que es lliurarà a través de Campus Extens, en que s'hauran d'exposar ordenadament i resumidament els elements de continguts (extensió total màxima 10 pàgines, que es lliurarà en format ".pdf" d'Acrobat Reader). El termini màxim de resposta es fixarà a la plataforma de Campus Extens.
Estudi i treball autònom individual camp	Memòria de sortida de camp	Després de la sortida de camp, l'alumnat procedirà a la redacció d'una memòria que es lliurarà a través de Campus Extens, en que s'hauran d'exposar ordenadament i resumidament els elements de continguts reconeguts sobre el terreny (extensió total màxima 10 pàgines, que es lliurarà en format ".pdf" d'Acrobat Reader). La data màxima d'entrega d'aquesta memòria serà la que es consigni oportunament com a data de l'examen final.
Estudi i treball autònom individual	Participació	Per a l'avaluació de la participació es tindran en compte la quantitat i qualitat de les intervencions de l'estudiant a les classes, tant teòriques com pràctiques, i en els fòrums de l'assignatura en Campus Extens.
Estudi i treball autònom individual o en grup	Estudi	Estudi, lectura i preparació de les classes. Per facilitar i afavorir el treball autònom individual, el professor posarà a l'abast de l'alumnat materials i recursos de consulta a través de la plataforma de Campus Extens.

Estimació del volum de treball

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		33	1.32	22
Classes teòriques	Classes teòriques	22	0.88	14.67
Classes pràctiques	Pràctiques d'aula	4	0.16	2.67
Classes pràctiques	Sortida de camp	4	0.16	2.67
Avaluació	Examen final	3	0.12	2
Activitats de treball no presencial		117	4.68	78
Estudi i treball autònom individual	Exercicis de pràctiques d'aula	10	0.4	6.67
Estudi i treball autònom individual	Memòria de sortida de camp	20	0.8	13.33
Estudi i treball autònom individual	Participació	7	0.28	4.67
Estudi i treball autònom individual o en grup	Estudi	80	3.2	53.33
Total		150	6	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o professora informará els

estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

En cas que un alumne no pugui realitzar una activitat no recuperable degut a una causa extraordinàriament greu i totalment imprevisible, podrà comunicar-se'l, el més aviat possible, al professor perquè aquest valori la viabilitat de mesures alternatives.

A totes les activitats del curs no solament es valorarà l'encert en les respostes, sinó també la qualitat de l'exposició: ordre, precisió i concisió, a més de conformitat a les regles de la sintaxi i l'ortografia. Una exposició defectuosa permetrà reduir la qualificació d'una activitat fins a un 25%, tret que alguna activitat tingui un criteri especial d'avaluació de l'exposició. Cas de detectar-se "ciberplagi" es restarà entre un 10 i un 50 % de la qualificació, en funció de l'entitat del frau.

Pràctiques d'aula

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Altres procediments (No recuperable)
Descripció	En aquestes classes es realitzaran activitats pràctiques orientades a la comprensió i aprofundiment de continguts de l'assignatura i a l'adquisició de les competències assumides per aquesta.
criteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	0% per l'itinerari A

Sortida de camp

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Altres procediments (No recuperable)
Descripció	En aquesta classe pràctica es realitzaran activitats de reconeixement sobre el terreny i de comprensió de diversos continguts de l'assignatura. Serà una sessió d'una durada efectiva de treball de 4 hores (temps de desplaçament exclòs) a realitzar en dissabte (segons detallarà el cronograma). Oportunament s'indicarà quins materials seran adients per desenvolupar la classe.
criteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	0% per l'itinerari A

Examen final

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Altres procediments (Recuperable)
Descripció	L'examen final abasta tota la matèria del curs. Consistirà en una prova escrita de temps limitat a un màxim de 3 hores i es subdividirà en dues parts: la primera consistirà en 5 qüestions de resposta breu, i la segona part de la prova escrita implicarà el desenvolupament ordenat i complet d'un tema a triar d'entre dues propostes que el professor plantejarà en el full de qüestionari de l'examen. L'extensió màxima de la resposta de la segona part serà limitada.
criteris d'avaluació	Prova escrita segons format especificat a "Metodologia". Es valorarà: concisió, precisió, ordre expositiu, adequació terminològica, exposició de tots els conceptes fonamentals i aportacions pròpies. Cada resposta correcta de la primera part de la prova es qualificarà amb un màxim d'1 punt. La segona part es qualificarà amb un màxim de 5 punts. La qualificació de la prova escrita resultarà del sumatori de les puntuacions assolides en

Any acadèmic	2010-11
Assignatura	21101 - Territori i Societat
Grup	Grup 3, 1S, GDRE
Guia docent	C
Idioma	Català

les dues parts de que constarà la prova. La qualificació final de l'examen tindrà un pes del 50% en l'avaluació global de l'assignatura. Aquest examen final serà recuperable només en el període extraordinari. D'altra banda, i amb independència del seu pes en la qualificació global de l'assignatura, aquesta prova serà de validació.

Percentatge de la qualificació final: 50% per l'itinerari A

Exercicis de pràctiques d'aula

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (Recuperable)
Descripció	Després de la realització de la corresponent sessió de pràctica d'aula, l'alumnat procedirà a la redacció d'una memòria que es lliurarà a través de Campus Extens, en que s'hauran d'exposar ordenadament i resumidament els elements de continguts (extensió total màxima 10 pàgines, que es lliurarà en format ".pdf" d'Acrobat Reader). El termini màxim de resposta es fixarà a la plataforma de Campus Extens.
Criteris d'avaluació	En cada exercici de pràctiques d'aula es valorarà: concisió, precisió, adequació terminològica i aportacions pròpies. Cada exercici es qualificarà en una escala de 0 a 10. La qualificació final dels exercicis tindrà un pes del 20% en l'avaluació global de l'assignatura. Aquests exercicis seran recuperables en període extraordinari, essent el termini d'entrega el de la data d'examen final.

Percentatge de la qualificació final: 20% per l'itinerari A

Memòria de sortida de camp

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (Recuperable)
Descripció	Després de la sortida de camp, l'alumnat procedirà a la redacció d'una memòria que es lliurarà a través de Campus Extens, en que s'hauran d'exposar ordenadament i resumidament els elements de continguts reconeguts sobre el terreny (extensió total màxima 10 pàgines, que es lliurarà en format ".pdf" d'Acrobat Reader). La data màxima d'entrega d'aquesta memòria serà la que es consigni oportunament com a data de l'examen final.
Criteris d'avaluació	De la memòria de la sortida de camp es valorarà: ordre expositiu, adequació terminològica, tractament de tots els continguts identificats sobre el terreny, adequació a les normes bàsiques de presentació de treballs escrits, ús autònom de bibliografia i/o altres fonts d'informació, i aportacions pròpies. La memòria es qualificarà en una escala de 0 a 10. La qualificació final de la memòria de sortida de camp tindrà un pes del 20% en l'avaluació global de l'assignatura. Aquest exercici serà recuperable en període extraordinari, essent el termini d'entrega el de la data d'examen final.

Percentatge de la qualificació final: 20% per l'itinerari A

Any acadèmic	2010-11
Assignatura	21101 - Territori i Societat
Grup	Grup 3, 1S, GDRE
Guia docent	C
Idioma	Català

Participació

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Tècniques d'observació (No recuperable)
Descripció	Per a l'avaluació de la participació es tindran en compte la quantitat i qualitat de les intervencions de l'estudiant a les classes, tant teòriques com pràctiques, i en els fòrums de l'assignatura en Campus Extens.
Criteris d'avaluació	Per a l'avaluació de la participació es tindran en compte la quantitat i qualitat de les intervencions de l'estudiant a les classes, tant teòriques com pràctiques, i en els fòrums de l'assignatura en Campus Extens.

Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

La **selecció bibliogràfica** d'aquesta assignatura és de bibliografia i recursos complementaris per a **t reballar i aprofundir autònomament** les diverses unitats temàtiques de "Territori i Societat". **No hi ha un "manual de l'assignatura"**. Addicionalment, cada apartat té lectures recomanades, que es proporcionen a Campus Extens.

Bibliografia bàsica

- Duarte, C. (2009). "Cambio global: impacto de la actividad humana sobre el sistema Tierra". Madrid: Consejo Superior de Investigaciones Científicas, Los Libros de la Catarata.
- Naredo, J.M. (2010). "Raíces económicas del deterioro ecológico y social. Más allá de los dogmas". Madrid: Siglo XXI.
- Romero, J. (coord.) (2007): "Geografía Humana. Procesos, riesgos e incertidumbres en un mundo globalizado". Barcelona: Ariel.
- Rullan Salamanca, O. (2007): "L'ordenació territorial a les Balears (segles XIX-XX)". Palma: Documenta Balear.

Altres recursos

Lloc web de l'assignatura a Campus Extens amb: arxius, documents i enllaços recomanats

